

MEERTALIGHEID EN TAAALSTIMULERING: TWEË ZIJDEN VAN EENZELFDE MEDAILLE?

Koen Van Gorp

(Centrum voor Taal en Onderwijs, KU Leuven)

Borrelen en bruisen. Zesde Vlaams congres
opvoedingsondersteuning, 10.12.2013

Opbouw van de lezing

1. Introductie
  - Enkele krantenkoppen – de maatschappij
  - Enkele vragen en stellingen – jullie
2. Meertaligheid in de maatschappij
  - Opvattingen, misvattingen
  - Beelden m.b.t. meertaligheid
  - Onzekerheid: enkele uitspraken van ouders
  - Taal en achterstand
3. Het taalontwikkelingsproces bekeken
4. Vragen

1 Introductie

Realiteit: Blijvende aanwezigheid meertaligheid

KIND EN GEZIN PRESENTEERT TRENDS IN LEVEN VAN KINDEREN IN VLAANDEREN

Vlaamse kinderen stilaan

Bijna een kwart spreekt geen Nederlands, vooral Vlaams-Brabantse kinderen.

- Geboortecijfer blijft op hoog plateau
- Kansarmoede is vaak gekleurd
- Brussel niet meegenomen in onderzoek

Tien procent geboren in kansarm gezin

Een op de tien kinderen jonger dan 3 jaar leeft in een kansarm gezin. Bij kinderen waarvan de moeder niet van Belgische origine is, loopt dat aandeel op tot maar liefst 26,3%.

ertalig

Enkele stellingen: eens of oneens?

- "Elk kind kan tegelijkertijd meerdere talen (makkelijk) leren."
- "Als ouder spreek je best overal en altijd met je kind dezelfde taal."
- "Als ouder bereid je je kind het beste voor op het Vlaamse onderwijs en de maatschappij door je kind in het Nederlands op te voeden."
- "Praat je moedertaal tegen je kind, maar lees het voor in het Nederlands."

2 Meertaligheid in de maatschappij

Taalpeil 2011 – Nederlandse Taalunie

- *Als het kan, moeten ouders hun kinderen in meer dan één taal opvoeden. Daar hebben kinderen altijd profijt van.*
- 63% van de Nederlanders/Vlamingen is het daar helemaal mee eens.
- 27% staat daar neutraal tegenover
- 11% is het daar helemaal mee oneens.
- Kortom: het is een goede zaak dat kinderen meertalig worden opgevoed!

Taalpeil 2011 – Nederlandse Taalunie

- *Als ouders het Nederlands niet goed beheersen kunnen ze met hun kinderen beter een taal spreken die ze wel goed beheersen.*
- 27% van de Nederlanders/Vlamingen is het daar helemaal mee eens
- 31% staat daar neutraal tegenover
- 42% is het daar helemaal mee oneens.
- Kortom: heel veel mensen zijn niet overtuigd van het gebruik van de moedertaal thuis.

De twee gezichten van meertaligheid

Engels

Turks

WIT
Goede
meertaligheid

ZWART
Slechte
meertaligheid

Standaardtaal

Tussentaal

Spanningsvelden

- Aanbevelingen van taalkundigen of pedagogen dat ouders beter hun moedertaal spreken met hun kinderen, zeker als ze die taal het beste beheersen, overtuigen het grote publiek, 'de mensen' (en vaak dus ook professionelen) niet.
- Er bestaan dan ook veel misverstanden over meertaligheid en de ontwikkeling van meerdere talen.

Misverstanden/mythes

- Tweetaligheid leidt tot achterstand in het denken en in talenkennis.
  - Het vraagt veel van je denkvermogen.
  - Tweetaligen zijn niet goed in rekenen.
- Tweetaligen zijn nooit in staat om één taal goed te beheersen.
- Het leren van andere talen gaat ten koste van het Nederlands.
- Een kind kan altijd een tweede taal leren.
- Een kind moet één taal goed beheersen voor het een tweede taal kan leren.

Meertaligheid: voordelen

- Cognitieve flexibiliteit en overdraagbare vaardigheden
  - Betere resultaten in alle vakken.
  - Minder grote kans op Alzheimer.
- Sociale vaardigheden
  - Groter inzicht in communicatiesituatie.
  - Verschil ik-jij; beter aansluiten op inhoud van gesprek.
- Internationaal verkeer, arbeidsmarkt
  - Vooral 'grote talen': Turks, Arabisch, Chinees, Hindi/Urdu, ...

Talige voordelen

- Tweetalige kinderen hebben een beter inzicht in hoe talen in elkaar zitten.
  - bijvoorbeeld wanneer het gaat om de willekeurige relatie tussen woord en betekenis. Kinderen die zowel het woord *bird* als het woord *vogel* kennen voor een dier dat vliegt, zijn zich eerder bewust van de willekeurige woord-betekenis relatie.
  - Bijvoorbeeld bij de verwerving van het grammaticaal geslacht – het verschil tussen *de-* en *het-*woorden – omdat het dialect drie geslachten onderscheidt en dat geslacht ook tot uitdrukking komt in het onbepaald lidwoord 'een': *ne man* en *een vrouw*.
- Op het moment dat zij een andere taal leren, zijn ze daar gevoeliger voor dan eentalige kinderen.

Onderzoek naar rol van thuistaal

- Tweetalig onderwijs:
  - geen negatief effect op de ontwikkeling van de T2 (= Nederlands)!
  - Hoe langer het tweetalig onderwijs volgehouden wordt, hoe positiever de resultaten voor alle betrokken talen.
- De houding van opvoeders, leerkrachten, maatschappij tegenover de thuistaal blijkt een invloed te hebben op de **eigenwaarde** en de **identiteit** (en daardoor op leren en op integratie).

Talige identiteit 'verbeeld': Elaine

Zuid-Afrikaanse Elaine (14 jaar): Hoofd: 'bee-bee' – taal van rapmuziek
Volgt onderwijs in het Engels.
Praat vooral Engels met haar ouders, broers en zussen;
Afrikaans met haar grootouders en sommige vrienden.

Romp: 'Afrikaans'
'[Brown] becaues it is a very nies color and i love it and i am broun. Becaues God made me broun and i am bles of it'.

Benen: Isizulu – taal van haar stiefvader.
Een extra Zuid-Afrikaanse taal helpt haar bij het vinden van een job

Armen en handen:
Engels.
Het instrument om haar huiswerk en andere schooltaken te maken.

Een Vlaams voorbeeld

18:43

18

Talige identiteit

- "To reject a child's language in the school is to reject the child. When the message, implicit or explicit, communicated to children in the school is 'Leave your language and culture at the school-house door', children also leave a central part of who they are - their identities - at the school-house door. When they feel this rejection, they are much less likely to participate actively and confidently in classroom instruction"

(Jim Cummins , 2001: 19).

Hoe moeten we ons meertaligheid voorstellen?

- Enkele beelden m.b.t. taalontwikkeling en meertaligheid – Ene taal ten koste van de andere taal?

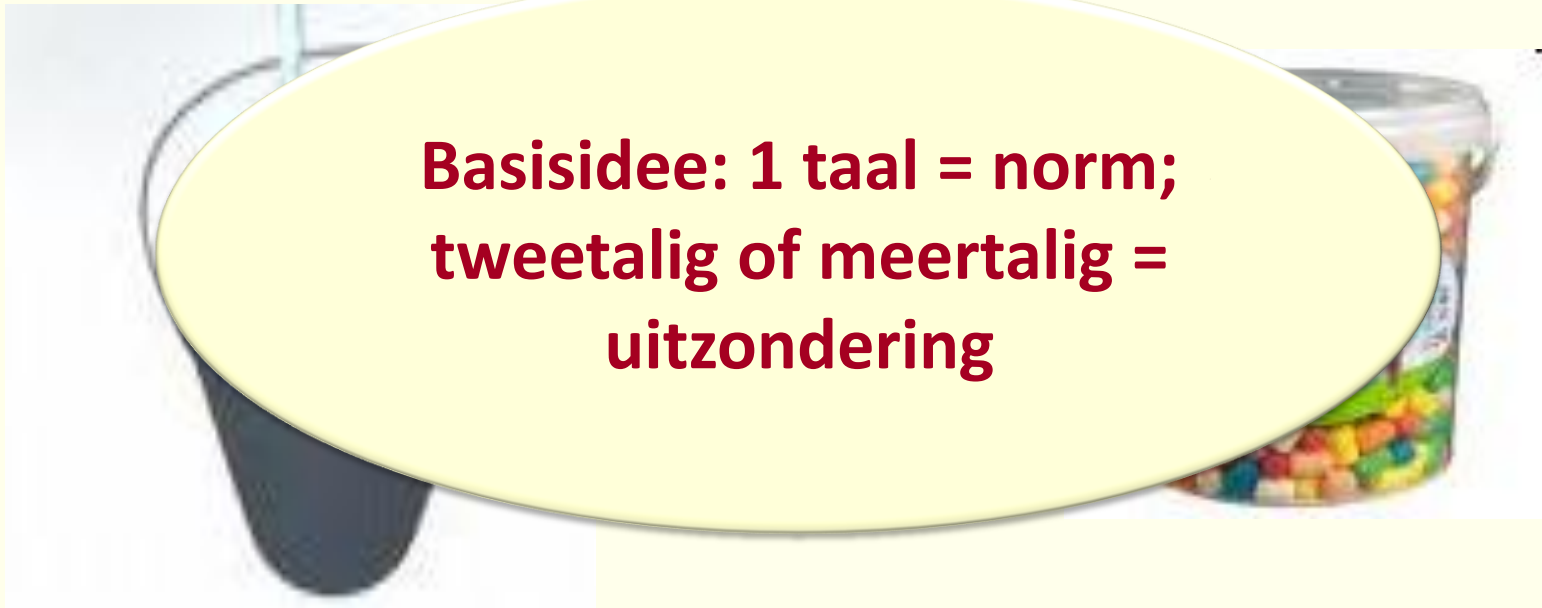
Beeldspraak: de emmer

Hij raakt vol

Alles loopt door elkaar

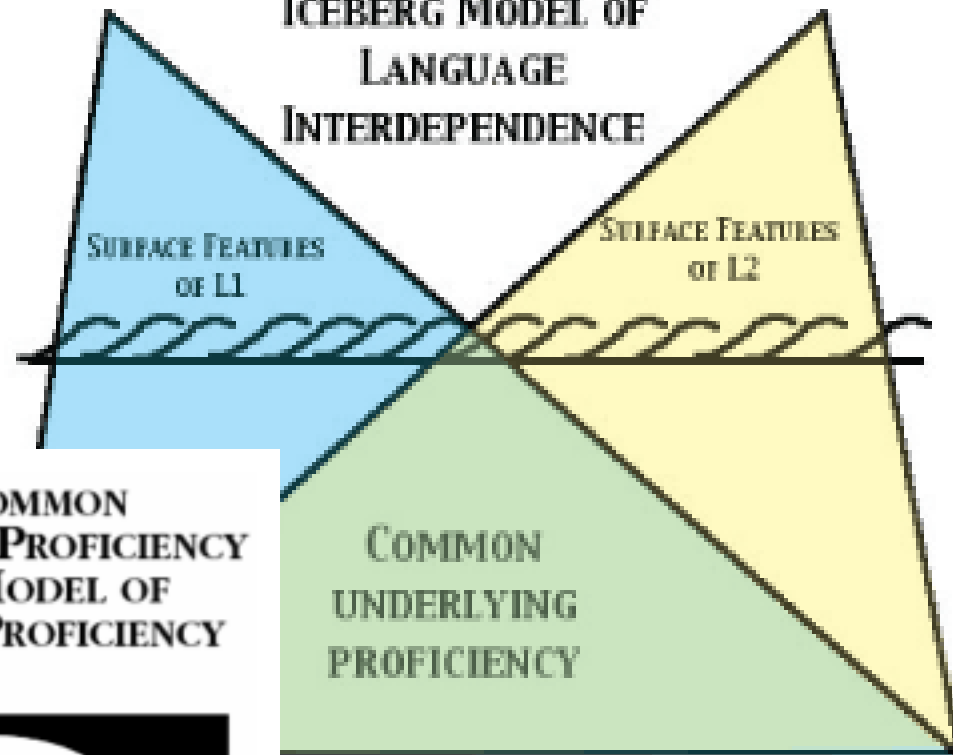

**Basisidee: 1 taal = norm;
tweetalig of meertalig =
uitzondering**

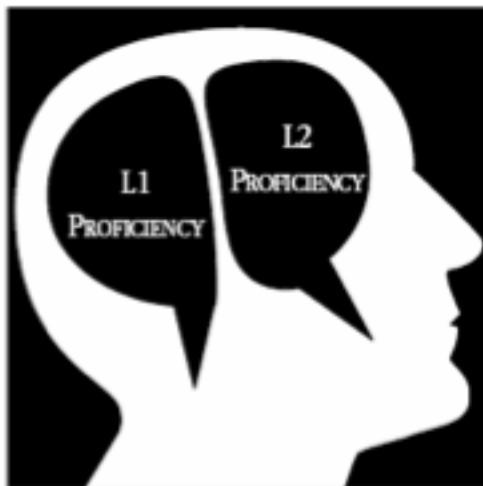

Onderlinge afhankelijkheid van talen

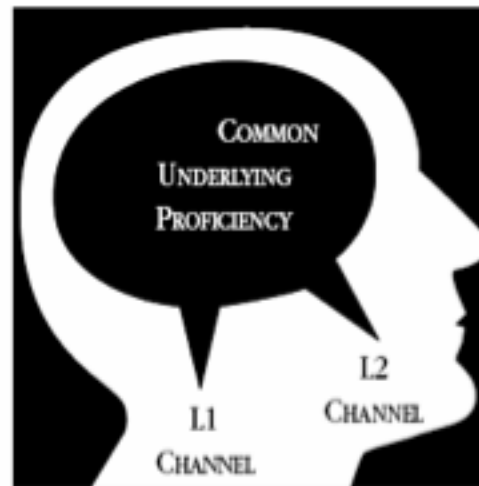
CUMMINS' ICEBERG MODEL OF LANGUAGE INTERDEPENDENCE

THE SEPARATE UNDERLYING PROFICIENCY (SUP) MODEL OF BILINGUAL PROFICIENCY

THE COMMON UNDERLYING PROFICIENCY (CUP) MODEL OF BILINGUAL PROFICIENCY

Beeldspraak: muziek

Uitgebreid repertoire op verschillende instrumenten om dat repertoire te ontwikkelen

Elk individu heeft een **meertalig repertoire** dat bestaat uit verschillende talen of taalvariëteiten die hij of zij op verschillende manieren ontwikkeld heeft (thuis, op school, verworven of geleerd) en waarin ze verschillende vaardigheden heeft ontwikkeld (luisteren, spreken, gespreksvaardigheid, lezen, schrijven, ...) tot op verschillende niveaus (Beacco, 2005).

Meertaligheid = normaalste zaak van de wereld

- De meeste mensen groeien op in een meertalige omgeving.
- Iedere taalgebruiker beschikt over een (zeer gevarieerd) taalrepertoire.
- Elk repertoire is biografisch en bestaat uit een unieke mozaiek van (delen van) taalvariëteiten en talen.
- Hoe complexer de samenleving en het individuele traject van personen, hoe complexer de taalrepertoires, alsook de inzet van deze repertoires.

(naar Jan Blommaert, 2012)

Maar, er is veel onzekerheid!

- Ouders en ook professionals zitten met heel veel vragen.
  - Taalkeuze is niet evident
  - Niet evidente situaties
  - Botsende belangen, verwachtingen
- Veel onzekerheid: wat te doen?
- Enkele typerende uitspraken van ouders

Uitspraken van anderstalige ouders

- De thuistaal maakt een belangrijk deel uit van de identiteit van kinderen. Daarop mogen ze fier zijn. Daarom spreken we onze thuistaal. Het Nederlands leren ze wel op school.
- Thuis Turks praten en op school Nederlands dat levert volgens mij niets op. Je moet thuis ook het Nederlands ondersteunen.
- Ik denk dat mijn kind nog niet perfect spreekt, omdat hij met twee talen wordt opgevoed.
- Mijn dochter zou heel graag met mij Nederlands spreken, maar als ik het probeer, zegt ze 'maar nee mama, jij kan dat niet goed'.
- Thuis spreek ik mijn eigen taal. Maar buiten, op school, in de winkel, op het werk, ... voel ik me daar ongemakkelijk bij.

(Naar Intercultureel Netwerk Gent vzw)

Geen evidente situaties

- Een Iraanse moeder heeft net een kindje gekregen, en het zusje van de baby – ondertussen 6 jaar - weigert Farsi (de moedertaal van het gezin) te praten zowel met de baby, als tegen haar ouders.
- Telkens als de moeder haar oudste kind naar school brengt, zegt het meisje voor ze de hoek naar de school omdraait tegen haar moeder dat ze Nederlands moet spreken.

Taal en achterstand

- Als een anderstalig kind achterblijft op school, dan wordt de oorzaak daarvan al snel bij de anderstalige of meertalige opvoeding gelegd.
- Maar de meeste ouders van anderstalige kinderen zijn gemiddeld genomen veel lager opgeleid dan de ouders van autochtone kinderen. En precies het **opleidingsniveau** is een belangrijke voorspeller van schoolsucces. Immers, ook eentalige kinderen met laag opgeleide ouders vertonen een achterstand.
- In de lagere sociale milieus, wordt minder vaak voorgelezen en vinden minder prikkelende gesprekken tussen ouders en kinderen plaats.
- Maar het gaat niet om taal op zich...

Analyse door socioloog Elchardus

- Alle mogelijke vormen van ongelijkheid hangen samen met het onderwijsniveau. Een dramatisch gegeven is bijvoorbeeld ook dat de gemiddelde levensverwachting in goede gezondheid voor hoogopgeleiden bij ons 15 of 16 jaar hoger is dan voor laaggeschoolden. (...)
- Kinderen van laaggeschoolden doen het op school minder goed dan die van hooggeschoolden, niet omdat ze dommer zijn maar omdat ze **minder economische, sociale en vooral culturele middelen** hebben om succesrijk te zijn. Laaggeschoolden kijken naar andere televisiezenders dan hooggeschoolden.

"We leven opnieuw in een standenmaatschappij."

Interview met Mark Elchardus, Knack, 29 augustus 2012.

DIPLOMA VAN UW VADER BEPAALT UW LEVEN

Hoe lager het diploma van uw vader, hoe groter het risico dat u later werkloos, ziek of alleenstaande ouder wordt. Dat blijkt uit een onderzoek door de Universiteit Antwerpen (UA) in tien landen.

De studie, die nog gepubliceerd moet worden, werd gevoerd op basis van enquêtes van het statistisch bureau Eurostat. Per land werden gedurende twee jaar 4.000 gezinnen, goed voor 8.000 mensen tussen 24 en 65

Bea Cantillon. © kvg

'Je gezin bepaalt wat je studeert, hoe succesvol je bent in je studies, welke kansen je later krijgt op de arbeidsmarkt, en hoe gezond je bent', legt Cantillon uit. 'Als we ervan uitgaan dat iedereen dezelfde kansen heeft, en iedereen verantwoordelijk is voor zijn eigen succes, creëer je een harde samenleving. Want die eigen verantwoordelijkheid blijkt uiteindelijk beperkt.'

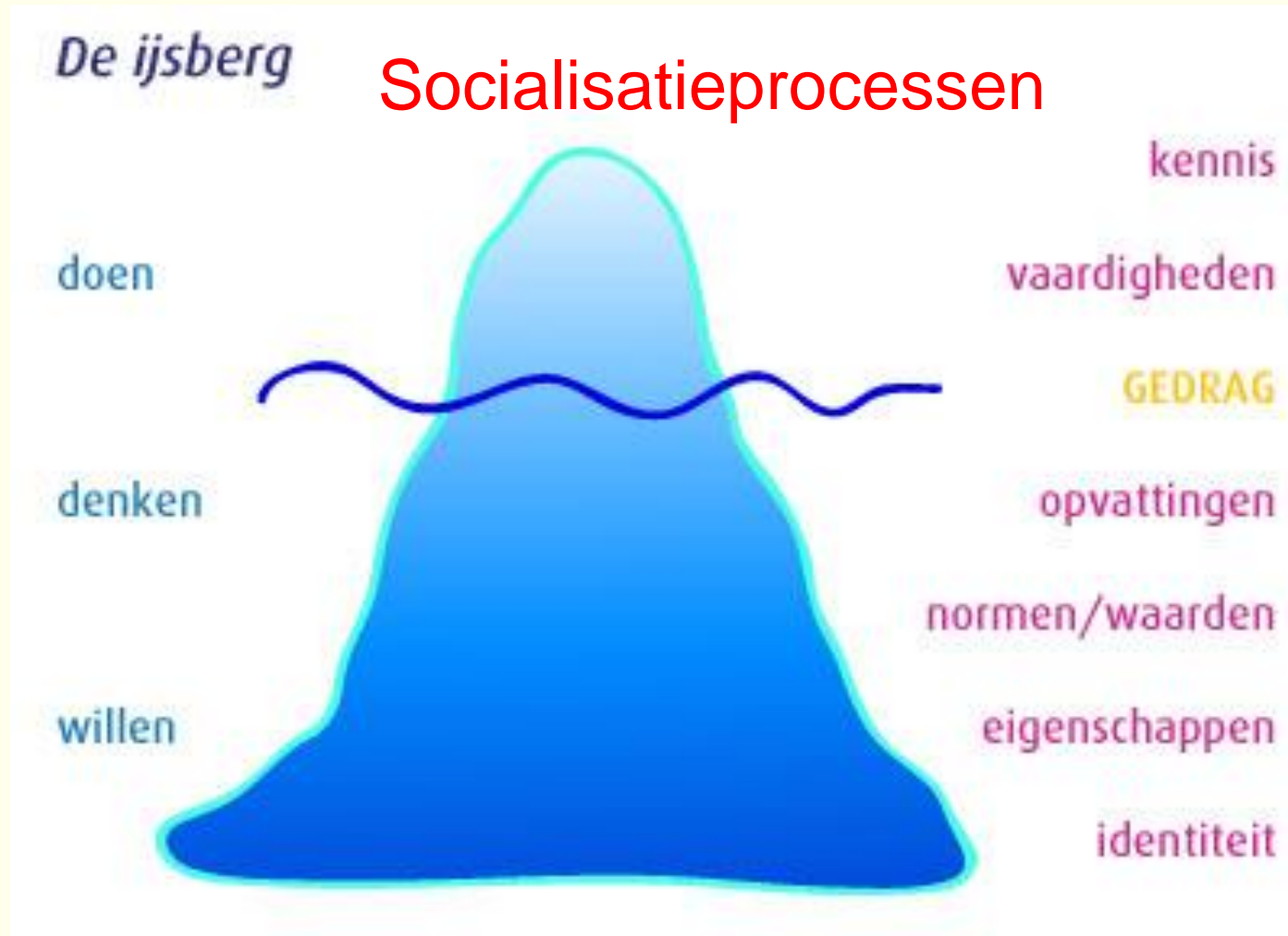
Ter vergelijking

- Uit onderzoek blijkt dat kinderen van hoger opgeleide asielzoekers juist heel goed meekomen in het onderwijs.
- Diplomatenkinderen (dus kinderen met hoog opgeleide ouders) bezoeken veelal internationale scholen, en deze kinderen groeien per definitie meertalig op.
- Taalachtergrond is dus niet de belangrijke factor, maar wel de sociaal-economische achtergrond.

Taal = topje-van-de-ijsberg-gedrag

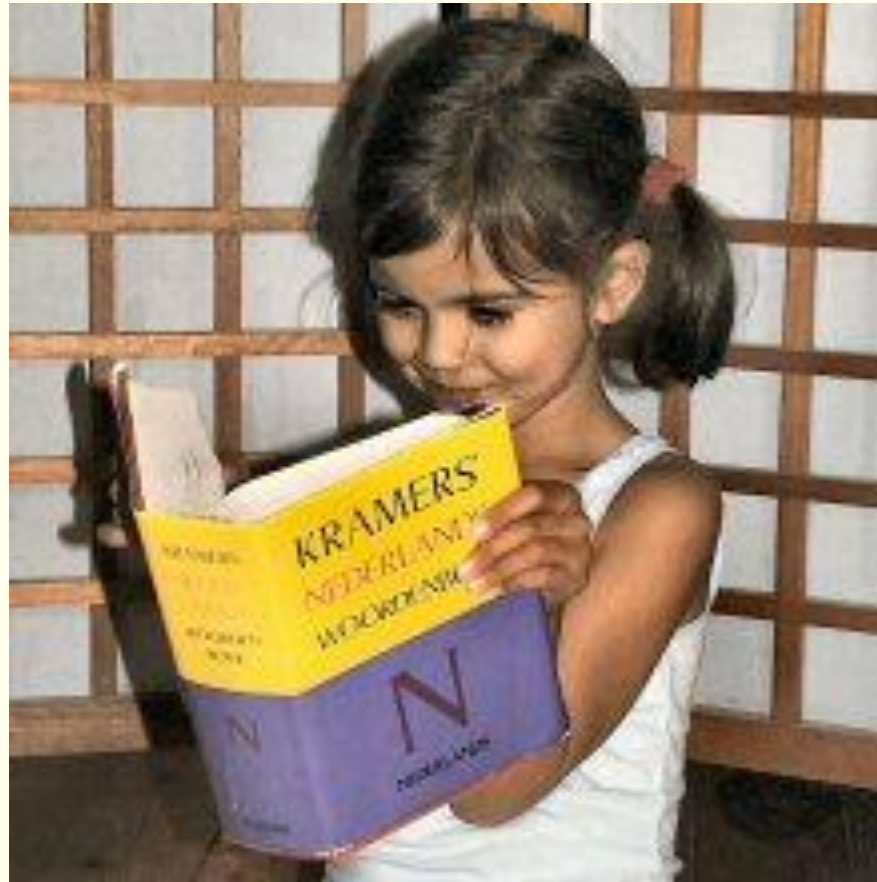
Verkennen van de wereld

Ervaringen

met een bepaalde blik naar de wereld kijken

3 Het taalontwikkelingsproces bekeken

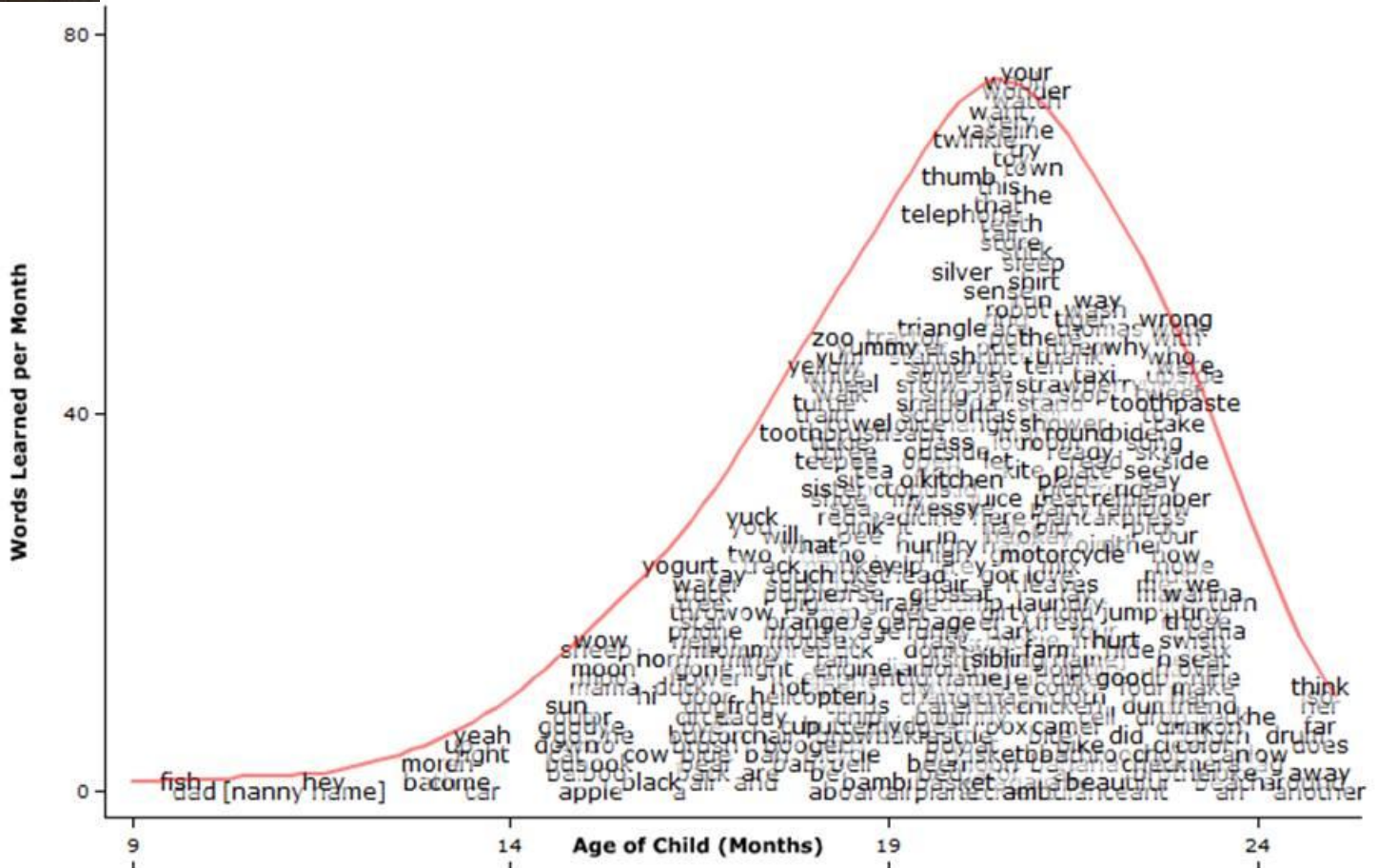
Inkijkje op taalontwikkeling

Word Births

This plot shows rate of the child's vocabulary growth, measured in new words used per month. Each word's position on the x-axis indicates the age when the child first used that word. The first words emerge as single word utterances before 12 months of age, and at this early stage vocabulary grows by only a few words per month. However, the rate of growth accelerates dramatically, with close to 80 new words learned at month 20. Although the child's vocabulary continues to grow, the surprising decrease in growth rate coincides with the child producing longer, more complex utterances with his now 400+ word vocabulary.

- Word Births
- Frequency
- Repetition
- Intensity
- Pitch
- Duration
- Utterance Length

Misverstanden om mee rekening te houden

Annemarie Schaerlaekens in Taalschrift, 24/09/2003:

- Ten eerste denken veel opvoeders dat je met kleine trucs de taalontwikkeling van een kind kunt **versnellen**. Bijvoorbeeld door ze elke dag een paar nieuwe woordjes te leren. Dat **werkt niet**.
- Ten tweede denken veel ouders dat de taalontwikkeling bij alle kinderen hetzelfde verloopt, volgens vaste lijnen. [...] Maar dat is niet zo. Taalontwikkeling is een vreselijk **complex proces**. [...]
- Het derde misverstand is dat alle kinderen hun eerste woorden op twaalf maanden verwerven. [...] Kinderen beginnen daar echter op heel verschillende leeftijden mee. Als je mij toch een gemiddelde leeftijd zou vragen voor eerste actieve woordjes, dan zeg ik eerder rond de vijftien maanden. Maar dat is een gemiddelde. **Veel kinderen beginnen vroeger of later**.

Grote individuele verschillen

- Een kind kan **niet alles tegelijk leren**. De meeste kinderen richten zich gedurende een periode vrij exclusief op het ontwikkelen van één terrein. Als ze dat voldoende onder de knie hebben richten ze zich een tijd op iets anders. Zo zijn er bijvoorbeeld kinderen die al heel jong een paar woordjes gebruiken, dan leren lopen, en dan pas verder gaan met woordjes leren en zinnen bouwen.
- Meer talen leren duurt langer dan één taal leren. Als je twee talen tegelijk leert, **duurt het wel iets langer** voordat je ze beide goed spreekt. Deze achterstand haalt een kind op een gegeven moment weer in.

Van 'gaga' tot 'water'

- De evolutie van een 'woord'.
- Zoontje van Deb Roy van 'gaga' naar 'water' in ongeveer 40 seconden, de tijdsperiode van een half jaar!
- <http://www.youtube.com/watch?v=RE4ce4mexrU> (op 4:54 minuten tot 5:40)

De taalontwikkelingsuitdaging

- Een moeder kan naar voorwerpen wijzen en ze benoemen, maar dat is nog niet voldoende. Als ik naar dit koffiekopje wijs en 'hupeldepup' zeg, wat betekent dat dan? Betekent het 'koffiekopje', 'koffie', 'deze koffie is lekker', 'geef mij nog wat koffie', 'dit kopje is wit'? Of slaat het misschien op het geheel van kopje en schoteltje?
- Gezamenlijke aandacht voor iets, gezamenlijke (doelgerichte) actie is het fundament van de taalverwerving.
- Alleen door tweerichtingsverkeer, woord en wederwoord, gebaar en tegengebaar, valt dat te achterhalen. Kind en omgeving moeten op elkaar inspelen.

(Steven Gillis, 1998)

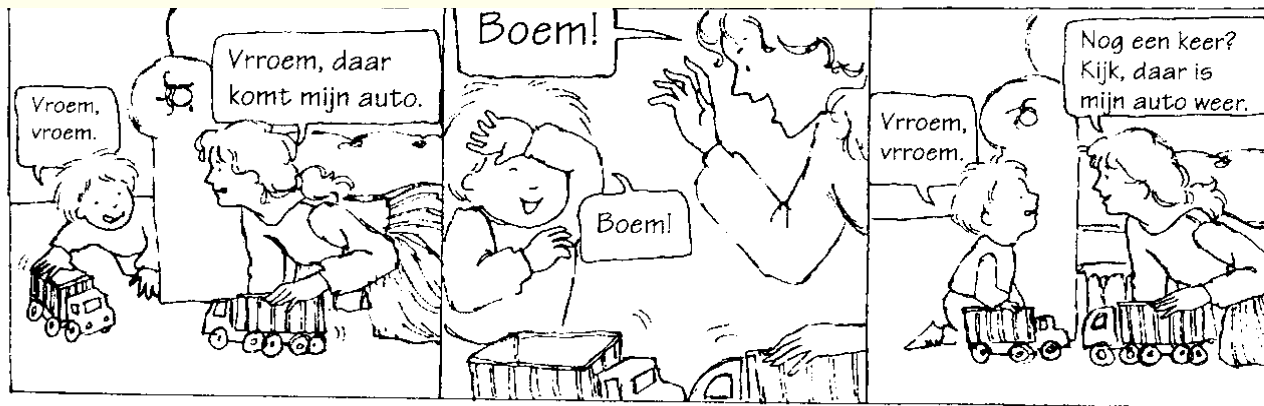
Talig bezig zijn: gezamenlijke actie

Betrokkenheid

(Inter)actie, positieve reactie

Verwoorden, rijk taalaanbod

Flexibiliteit, aanpassingsvermogen

Herhaling

Een jongen!

ada ataaa
babbie babbie
babbie!

da da
da te kiekelieliek
koekeloeloe
da
ta

wa is die
daaan??

tjonge, van alle
ouders in de wereld
heb ik er twee die
niet kunnen praten...

Rijk taalaanbod

- Spontaan, natuurlijk
- Gevarieerde taal
- Volledige zinnen
- Leg de nadruk op kernwoorden (door verandering in toonhoogte, tempo, volume, plaats in de zin, herhaling)

(Verhelst e.a., 2010)

Interactief: actie en reactie, spreekkansen

En toen zei de jager, die ook vaak op konijnen schoot, tegen Sneeuwitje .....

Interactief voorlezen ...

Nog enkele inzichten om mee te nemen

- Begrip gaat vooraf aan productie
  - Kinderen begrijpen steeds veel meer dan dat ze erin kunnen produceren (en dat blijft zo....)
- Kinderen focussen in hun eigen boodschappen op betekenis maken (en niet op correctheid).
- Ze verwerven taal (woorden) die samenhangt met interessante acties in de wereld.
- Ze verwerven zeer geleidelijk en stapsgewijs de vaardigheid om correcte zinnen te produceren.
  - Fouten zijn geen fouten, maar is taal in ontwikkeling. Expliciet corrigeren helpt niet!

(Verhelst, 2001)

Eén groot principe om rekening mee te houden!

- Kwantiteit is belangrijk, maar **kwaliteit** van de interactie is nog veel belangrijker.
- Vandaar dat in de thuiscontext gekozen moet worden voor interactie in de 'sterkste' taal die kwaliteit van de interactie garandeert. De taal die de ouders het beste beheersen of voldoende goed beheersen.

Taalkeuze thuis

- Met het oog op de talige (cognitief) en sociaal-affectieve ontwikkeling van een kind.
- Voor de talige en cognitieve ontwikkeling moet de ouder de gewenste taal vloeïend kunnen spreken, én zonder bewuste cognitieve inspanning (dus zonder erbij na te hoeven denken). Want als je vaak na moet denken om de juiste woorden te vinden, staat dat de communicatie in de weg, en dat is niet bevorderlijk voor de taalontwikkeling van de kinderen.
- Hoe meer tijd en energie je kan besteden aan praten met het kind in de gewenste taal hoe beter.

Taalkeuze thuis

- Als u op alle onderstaande vragen met "ja" kunt beantwoorden, dan is er voor de sociaal-affectieve ontwikkeling geen bezwaar om taal X te spreken met uw kind.
  - Kan ik subtiele grapjes maken in taal X?
  - Kan ik in taal X precies uitleggen hoe ik me voel?
  - Kan ik in taal X benoemen hoe mijn kind zich voelt?
  - Kan ik slaapliedjes zingen en versjes zeggen in taal X?
  - Kan ik leuke familie-anekdotes vertellen in taal X ?
  - Kan ik mopperen, complimentjes geven en troosten in taal X?

(Naar Nadia Eversteijn)

Al gehoord van?

■ OPOL

- one person one language – één ouder, één taal

■ OSOL

- one situation one language - één taal één situatie

■ ML@H

- minority language at home – enkel eigen taal thuis

Strategieën naar tweetaligheid

- OPOL: Consequent spreekt papa Turks en mama Nederlands tegen het kind.
- OSOL: Thuis spreken beide ouders hun moedertaal tegen de kinderen. Op straat spreken ze Nederlands. Of aan tafel spreken beide ouders en de kinderen één bepaalde taal. Of voorlezen in één bepaalde taal.
  - Kies een situatie die vaak voorkomt.
- ML@H: Beide ouders spreken altijd hun eigen moedertaal tegen de kinderen. Nederlands wordt toevertrouwd aan de omgeving: vriendjes, buren, kinderdagverblijf, speelplein, school, ...

Vaststellingen uit onderzoek

- Anderstalige ouders staan welwillend tegen een tweetalige opvoeding en hebben er vertrouwen in.
- Ze maken er minder dan hoogopgeleide ouders een bewuste keuze voor. Het overkomt hen en gaan er dan ook minder planmatig en consequent mee om: elkaar begrijpen is het belangrijkste.
- Ze zijn zich ook minder bewust van het gegeven dat taalontwikkeling al bij de geboorte begint, en niet pas bij productie van eerste woordjes.
- Ze lopen vaak tegen een belangenconflict aan: Nederlands voor op school versus eigen taal voor contact met de familie en de eigen identiteit.

(Pot, 2008 – Rotterdam)

Ondersteuning van T2-verwerving buitenshuis

- Gun kinderen de tijd. Soms gaan ze door een stille periode.
- Moedig het imiteren en experimenteren aan (elk vorm van communicatie aan), maar dwing hen niet te spreken. Blijf wel tegen ze praten.
- Maak waar mogelijk gebruik van de thuistaal (meertalige begeleiders of ouders, veel voorkomende woorden/zinnen).
- Maak gebruik van veel visuele ondersteuning.

2 Heb respect voor de moedertaal.

Uitdagingen

- Alle schouders eronder, op een positieve wijze
  - Nederlands en andere talen gaan samen
  - Het gaat niet om taal alleen!
  - Authentieke, kwaliteitsvolle communicatie/interactie en ervaringen – boeken openen werelden
  - De rol van de zorggever!
- Bewustzijn hoe zowel negatieve als positieve boodschappen m.b.t. kansarmoede, meertaligheid op verschillende niveaus elkaar kunnen versterken.

Vraagbaken

Actuele vragen aan de taalkundigen

Archief van de taalkundigen

Vraag inzenden

Vraagbaak kindertaal en meertaligheid - archief - overzicht

Hieronder vindt u:

[Vragen over kindertaal](#)

[Vragen over meertalig opvoeden](#)

Vragen over meertaligheid en kindertaal

Is het goed om je kind meertalig op te voeden? Op welke leeftijd zegt een kind zijn eerste woordjes? Hebt u vragen over meertaligheid of de ontwikkeling van kindertaal?

[Stel uw vraag aan taalexperts Maaïke Verrips en Nadia Eversteijn](#)

WELKOM

Welkom op meertaligheid.be! Kom jij of komt je organisatie regelmatig in contact met anderstalige kinderen? Ben je overtuigd dat talige diversiteit deze kinderen, jezelf, maar ook de rest van de maatschappij kan verrijken? Of worstel je nog met twijfels en vragen rond dit thema? Neem dan zeker een duik in onze gloednieuwe website! Een bundeling van veelgestelde vragen, achtergrondinformatie, materialen, vormingen, links en projecten rond het thema meertaligheid zullen je al een hele stap vooruit helpen!

ACTUEEL

Meertaligheid in het onderwijs

Drongo, Festival over meertaligheid

Publicatie: Meertaligheid spreekt voor zich.
Een verhaal over 30 jaar meertalig onderwijs van Foyer.

PROJECTEN

Talen, mijn gedacht!

Studieopdracht taalstimulering en meertaligheid bij kinderen van 0 tot 6

Méér taal

Taalactivering

Wat verstaan we onder de term 'meertaligheid'?

ANTWOORD

VOOR- EN BUITENSCHOOLS

Voor- en buitenschools

Ben je tewerkgesteld in de voorschoolse sector en ben je benieuwd hoe je meerdere talen bij deze allerkleinsten positief kunt benutten? Of ben je medewerker in een sport-, jeugd-, cultuur- of vakantieorganisatie voor jongeren en wil je naast het bezorgen van een leuke tijd ook aandacht hebben voor de thuistaal van je leden? Neem dan zeker een kijkje in dit onderdeel!

[FAQ](#)

[Aan De Slag](#)

[Vormingen](#)

SCHOOL/KLAS

School/klas

Zeker bij meertalige kinderen voelen leerkrachten zich sterk verantwoordelijk voor het goede verloop van de taalontwikkeling. Een gebrek aan eenduidige adviezen levert hen heel wat verwarring en onzekerheid. Negen partners bundelden daarom hun expertise en materialen op één website om de kracht en meerwaarde van de thuistaal in het onderwijs aan te tonen.

[FAQ](#)

[Aan De Slag](#)

THUIS

Thuis

Ben je een professional die regelmatig in contact komt met ouders van kinderen die een andere thuistaal hebben dan het Nederlands? Dan zul je alvast gemerkt hebben dat er bij deze ouders heel wat vragen leven over de ta(a)(en)ontwikkeling van hun kinderen. In dit onderdeel vind je daarom informatie over hoe gezinnen ondersteund kunnen worden in het omgaan met meertaligheid.

[FAQ](#)

[Aan De Slag](#)

[Vormingen](#)

Ontwikkeling

[Motoriek](#)

[Zintuigen](#)

[Verstandelijk](#)

[Taal en communicatie](#)

[Sociaal-emotioneel](#)

[Zindelijkheid](#)

[Naar school](#)

[Spelen](#)

Je bent hier: [Home](#) > [Ontwikkeling](#) > [Taal en communicatie](#) > [Meertaligheid](#)

[Belang van taal](#)

[Fasen in taalontwikkeling](#)

Meertaligheid

▶ [Fasen](#)

▶ [Meertalig opvoeden in het gezin](#)

▶ [Meertalige kinderen ondersteunen](#)

▶ [Tips](#)

[Problemen in taalontwikkeling](#)

[Taalstimulering](#)

Meertaligheid

Meerdere talen spreken biedt heel wat voordelen. Een kind is heel taalgevoelig zodat meerdere talen leren vlot kan verlopen. Een kind kan tegelijk verschillende talen leren, als de ouders bijvoorbeeld elk een andere taal spreken met het kind of het kan eerst een taal leren thuis en dan op school een nieuwe taal leren.

- ▶ [Meertalig opvoeden in het gezin](#)
- ▶ [Fasen bij het leren van een tweede taal](#)
- ▶ [Tips om het tweedetaalverwervingsproces positief te benaderen](#)
- ▶ [Meertalige kinderen in de kinderopvang ondersteunen](#)
- ▶ [Tips om het kind een nieuwe taal aan te leren](#)

Meertalig opvoeden in het gezin

[top](#)

Ouders die het Nederlands niet als thuistaal hebben, hebben vaak allerlei vragen:

- Zal mijn kind het goed doen op school als we thuis een andere taal spreken?
- Is het mogelijk om meer dan één taal te spreken thuis?
- Kunnen we niet beter voor het Nederlands als thuistaal kiezen, ook al spreken we het zelf

Welkom bij de sectie voorschools

Centrum voor
Taal ^{en} 2 en
Onderwijs

De peupertijd is cruciaal voor de taalontwikkeling. Daarom moeten we **alle kansen ten volle benutten om al bij de jongste kinderen aan taalstimulering te doen.**

Wie actief is in de kinderopvang, werkt vol vuur aan de ontwikkeling van peuters.

Maar hoe kan je als begeleider ook een talige vonk doen overslaan?

Het CTO ondersteunt iedereen die aan voorschoolse taalstimulering wil doen door onderzoek, materialen en opleidingen te ontwikkelen speciaal gericht op de allerjongsten.

Contact

Koen Van Gorp, coördinator
koen.vangorp@arts.kuleuven.be
016/32.53.62

Onderzoeksrapport taalstimulering en meertaligheid

Kinderen met een andere thuistaal leren het makkelijkst Nederlands als ze een stevige basis hebben in die thuistaal. Ze leren de taal ook het snelst met dagelijkse bezigheden.

Dat zijn de twee kernadviezen uit een visietekst inzake taalstimulering en meertaligheid bij 0- tot 6-jarigen. Het CTO formuleerde deze en andere adviezen in haar onderzoeksrapport *Taalstimulering en meertaligheid bij kinderen van 0 tot 6*, dat het CTO opstelde in opdracht van Kind&Gezin.

» LEES MEER

Verwante pagina's

Taalbeleidsite

Website

meertaligheid

Opleidingstraject op aanvraag

Tatervuur

Hoe werk je als begeleider van jonge kinderen spelenderwijs aan voorschoolse taalstimulering?

In deze opleiding maak je kennis met prikkelende activiteiten, geschikte materialen en methodieken.

» LEES MEER

Tatertaal

Taalstimulering bij baby's en
peuters

De provincie Vlaams-Brabant lanceerde onlangs het project

4 Vragen

- Bedankt

- Vragen?

- Meer informatie:

koen.vangorp@arts.kuleuven.be